

När JoF väljer Sveriges bästa jakthundar

• Det finns olika sätt att presentera Sveriges bästa jakthundar. Ett är att leta fram de allra främsta provhundarna, som bevisligen lyckats bättre än andra. Men nu går vi en annan väg. Vi har letat bland de relativt okända, bland de fantastiska jakthundar som sällan eller aldrig når berömmelse utanför jaktmarken, socknen eller landskapet. Det är hundar vi jagat tillsammans med, hundar det berättas om, hundar som fortfarande jagar och hundar som gått ur tiden.

Vi har valt tio stycken och här är den sjunde. Läs om Bjärven, den irländska settern som på grund av kärlek hamnade i händerna på cocker- och pointertränaren Jonas Sandberg.

Sveriges
bästa
jakthundar
DEL 7

KARLEKEN KOM MED EN VÄRLDSMÄSTARE

Bjärven kom med kärleken. När Katarina Johansson flyttade ihop med jägaren och hundföraren Jonas Sandberg i Bromölla förde hon med sig den irländska settervalpen Bjärven i boet. Ingen anade då att det var en blivande världsmästare som tog plats bland högt meriterade cockrar och pointerar i det gamla jägarbostället på Årup.

Text och foto: PETER NILSSON

Nu, drygt fyra år senare, vågar Jonas erkänna att han till en början var måttligt intresserad av irländaren. Han hade ju sedan tidigare "riktiga" jakthundar, cockerspaniel och pointer.

– Irländsk setter var inte precis vad jag hade drömt om, medger han.

Katarina däremot, trodde på Bjärven.

– Jag minns att valpen bara var tiotolv veckor gammal när han höll på att riva huset för att komma åt en död, halvfrusen raphöna som vi hade lagt i en fönsternisch. När han väl fick tag på

fågeln åt han nästan upp den. Han var som en stormvind. En glad skit, tillgänglig och med näsa för vilt.

Med småbarn i huset föll det på Jonas lott att fostra och jaktträna Bjärven. Irländaren fick följa med ut i fasan- och raphönsmarkerna på Trolle Ljungby när Jonas tränade sina pointerar.

– När Bjärven var sex-sju månader gammal testade jag honom på raphöns. Han stod ett par sekunder, körde upp fåglarna och försvann sedan i fjärran efter dem. Jag minns att jag tänkte; den hunden

kommer att bli ett bekymmer!

– Fast å andra sidan, står han för fågel kan man ju alltid skjuta vilt för honom. Med dressyr skulle han kanske komma att fungera som åtminstone en hyfsad jakthund...

Det blev åtskilliga fler träningspass för Bjärven den hösten. Men han släpptes inte som första hund. Först när det höll på att mörkna och pointerarna jagat färdigt, tyngde samvetet Jonas. Visst tusan, Bjärven fanns ju med i bilen och han skulle också luftas.

– Han jagade som en galning och hittade fågel där det egentligen inte skulle finnas några. I bland till och med på fält som pointerarna tidigare jagat. Då började jag också inse att det fanns en näsa utöver det vanliga hos den där irländaren.

Påföljande höst fick Bjärven följa med på ripjakten. I fjällen gick han från klarhet till klarhet. Hittade fåglar där inga andra hundar lyckades och den

BJÄRVEN KOM MED KÄRLEKEN. Katarina och Jonas blev ett par och den röde irländaren blev både SM-vinnare och världsmästare.

Hämtades från andra sidan Atlanten

• Bjärven har sina rötter i den amerikanska södern. Britt-Marie Dornell och Arne Thorn, båda välkända inom fågelhundsvärlden, hämtade hit pappan, Celtic's Dixie Rebel, från Alabama hösten 2001. Hunden placerades hos en irländsk settervän i Danmark och Rebel blev far till tre svenska valpkullar innan han flögs tillbaka till USA.

Katarina Johansson köpte Bjärven av Sophie och Stephan Gäfvert som hade parat sin tik Ängledals Gasta med Rebel.

– Gasta fick tolv valpar, så det var inte helt lätt att välja, berättar Katarina. Men jag drog en, nej två vinstlotter. Bjärven fick ju gå i skola hos en av Sveriges bästa fågelhundsdressörer!

”Bjärven går stort i ett högt tempo”

►► problematiska irländaren var på väg att bli något mer än en "vanlig" jakthund.

Ett år senare, hösten 2004, segrade Bjärven bara två och ett halvt år gammal som förste irländare någonsin i FältsM för brittiska stående fågelhundar på Skabersjö i södra Skåne. Och i fjol blev Jonas och Bjärven världsmästare i lag tillsammans med Rickard Persson och hans strävårsvorsteh Pimens Gina i S:t Hubertus i Danmark. Dessutom blev det en individuell andraplats för Bjärven i VM för europeiska fågelhundar.

– Även om Bjärven är en otrolig viltfinnare har dressyrarbetet inte gått på räls, berättar Jonas när vi försiktigt smyger upp bakom den röde irländaren som står stadigt i kanten av en vassrugge.

– Han är en fantastisk jägare, men till en början var han på tok för het. Det krävdes hårda nypor för att få honom att inte förfölja viltet. När han rusade runt min raphönsvoljär som en galning var

jag på väg att ge upp. Men nu inser jag att Bjärven är en av de allra bästa jakthundar som jag någonsin jagat över.

Bara några minuter tidigare har vi släppt Bjärven på en gräsmark där det enligt Jonas alltid brukar finnas fasaner. En drygt minut tar det innan irländaren spikat den första fågeln.

– **Kolla svansen, säger Jonas.** Den står rakt upp, precis som hos amerikansk fågelhund. Kanske inte så snyggt och absolut inte rastypiskt, men praktiskt. Du hittar hunden lättare i torrt, högt fjolårsgräs.

– Avance!

Bjärven tvekar inte. Först en, sedan ytterligare två fasaner lyfter och Jonas sänker bössan lika snabbt som han för den till axeln.

– För små, skrattar han. Kycklingarna måste få växa till sig innan vi skjuter dem. De där fåglarna hade inte glatt någon i köket.

Bjärven glömmer de bortflygande fåglarna lika snabbt som sin jakttokige förare. Nya fågelkontakter väntar. Utan att ens ägna de bortflygande fasanerna en blick, kastar han sig ut i ett nytt sök. Bjärven går stort i ett högt tempo

och med utmärkt reviering. Inget slarv och inga missade fåglar. Från kant till kant utan att tappa någon del av fältet. Han tar vinden perfekt och så kommer tvärniten! Nytt stånd!

Vi har redan blivit en bra bit efter, men Jonas försäkrar att vi kan ta det lugnt. Bjärven står bergfast med svansen pekande rakt uppåt och med ena örat uppslängt på det vackert röda huvudet. Halvminuten senare lyfter fler fasaner och jag blir mer och mer påmind om att vi just nu jagar över en av världens bästa stående fågelhundar. Söket, farten och fågelarbetet är som hämtat ur en instruktionsfilm om hur jakt över stående fågelhundar ska bedrivas.

Till och med spaniel- och pointerfrälste Jonas Sandberg blir lyrisk.

– **Bjärven har lärt mej** att den irländska röda settern kan vara en fullfjädrad jakthund. I fjällen sköt jag förra hösten lika många ripor för Bjärven som jag sköt för mina båda pointer tillsammans!

– Visst, en pointer är kanske elegantare, men som jägare står Bjärven i en klass för sig.

För även om Jonas Sandberg är tävlingsmänniskan som alltid vill vinna, så betyder jakten allra mest. Då är det absolut ingen nackdel att kunna jaga över en världsmästarhund av Bjärvens kaliber! ♦

Tuff, tålig och stor jaktlust

● Vad mer än utseendet skiljer den irländska settern från andra brittiska stående fågelhundar?

– Min uppfattning är att den är något tuffare än både pointern och den engelska settern i dressyren. Den är tålig och har en enorm jaktlust. Därför kräver irländaren mycket av dressören, men lyckas man får man också mycket hund, säger Jonas Sandberg.

– Bjärven går stort och har otroligt lätt för att finna fågel.

– För ett antal år sedan var den engelska settern och pointern jaktligt sett överlägsna den irländska settern. I dag tror jag att det har jämnat ut sig. Ett klokt och målmedvetet avelsarbete ligger bakom framgångarna.

Världsmästare i S:t Hubertus

● När VM för stående fågelhundar avgjordes i Danmark förra året stod Jonas Sandberg och Duggas B Bjärven både högst och näst högst upp på prispallen i S:t Hubertustävlingen. Ekipaget segrade i lagtävlingen tillsammans med Rickard Persson och hans strävåriga vorstehtik Pimens Gina och dessutom blev Jonas och Bjärven VM-tvåa individuellt.

S:t Hubertus är en provform som har sina rötter i Italien. Domarna bedömer inte bara hundens prestationer utan hur föraren och hunden jagar tillsammans. Föraren har fyra patroner och ska under jakt över sin hund försöka skjuta två fåglar. Helhetsintrycket, det vill säga hur hunden jobbar, hur föraren disponerar marken och hur väl föraren läser sin hund, ligger till grund för bedömningen.

SOM ETT YRVÄDER en vårvinterdag. Likt Carlsson i Hemsöborna, kom Bjärven till det gamla jägarbostället på Årup på Trolle Ljungby.

BJÄRVEN
"Söket, farten och fågelarbetet är som hämtat ur en instruktionsfilm"

Två passionerade jägare;
Jonas Sandberg och
Duggas B Bjärven

BJÄRVEN har spikat fasanen. Han står med svansen pekande rakt uppåt. Kanske inte så rastypiskt, men praktiskt.

Beställ årets tuffaste t-shirt!

12 taggar är RESPEKT

Nu kan du köpa årets tuffaste t-shirt. Vi har tagit fram den speciellt till dig som läsare. Mycket god kvalitet i 100% tjock och mjuk bomull. Tröjan finns i storlekarna S,M,L,XL,XXL.

Pris för dig som XL-medlem: **149:-**

Pris för övriga läsare: **179:-**

Porto och övriga kostnader ingår.

Du kan även beställa direkt på: **054-775 25 13**, fax **0560-77 77 99**, mail: **pren@lrfmedia.lrf.se**. Uppge då antal och storlek.

Självklart beställer jag t-shirten!

Jag är XL-medlem

Jag är inte XL-medlem

Antal: **S** **M** **L** **XL** **XXL**

Namn:

Adress:

Postadress:

Telefon:

E-post:

PORTO BETALT

Svarspost
650 329 800
685 20 Torsby

Erbjudandet gäller t.o.m. 31/12 och endast inom Sverige. LRF Media lagrar kunduppgifter för att kunna fullgöra kundrelationer och lämna erbjudande om egna och andras produkter.